

A vidékfejlesztési miniszter 89/2012. (VIII. 28.) VM rendelete a Tamariska-domb természetvédelmi terület létesítéséről

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (2) bekezdés 3. és 13. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § l) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Védetté nyilvánítom Tamariska-domb természetvédelmi terület (a továbbiakban: természetvédelmi terület) elnevezéssel a Budapest XXI. kerület közigazgatási területén lévő, Budapest XXI. kerület 206759/5 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú, 5,22 hektár kiterjedésű területet.
- 2. §** A védetté nyilvánítás célja a Csepel-szigeti hordalékkúp-síkság természetes állapotára jellemző domborzati adottságok, a Duna jégkorszaki teraszmaradványán kialakult jellegzetes – ma már kötött – futóhomok formakincs, a tájra jellemző talajtani adottságok, továbbá a területre egykor jellemző homokpusztai élőhelyek maradványainak, növény- és állatvilágának megőrzése és fenntartása.
- 3. §** A természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervét az 1. melléklet tartalmazza.
- 4. §** Ez a rendelet 2012. szeptember 2-án lép hatályba.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

1. melléklet a 89/2012. (VIII. 28.) VM rendelethez

A Tamariska-domb természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi célkitűzések
  - 1.1. A Csepel-sziget természetes állapotára jellemző domborzati adottságok, a területen található homokformák, mint táji elemek megőrzése.
  - 1.2. A területen található homokpusztagyep foltok és szürke nyárasok megőrzése, fenntartása, állapotának javítása, területének bővítése.
  - 1.3. A területen található védett növény- és állatfajok állományának, különösen a homoki fátyolvirág (*Gypsophyla fastigiata*), homoki árvalányhaj (*Stipa borysthenica*), kései szegfű (*Dianthus serotinus*), homoki bakszákál (*Tragopogon floccosus*), báránypirosító (*Alkanna tinctoria*), homoki csúdfű (*Astragalus varius*), erdei fülesbagoly (*Asio otus*), rigófélék (*Turdidae*), poszátafélék (*Sylviidae*), pintyfélék (*Fringillidae*) megőrzése.
  - 1.4. A látogathatóság és a természeti értékek bemutatásának feltételeit biztosító infrastruktúra fejlesztése, folyamatos karbantartása.
  - 1.5. A terület természetvédelmi célú kutatásának biztosítása.
2. Természetvédelmi stratégiák
  - 2.1. A területen található homokpusztagyep foltok és szürke nyárasok természetközeli alakítása és területének növelése aktív természetvédelmi kezeléssel.
  - 2.2. A védett növény- és állatfajok állományának fenntartása és növelése élőhelyük megóvásával és helyreállításával.
  - 2.3. A terület növényzetét érintő természetvédelmi kezelési tevékenység során biztosítani kell az állatvilág kedvező életfeltételeinek fenntartását, a megfelelő fészkelő- és táplálékszerző helyek megőrzését.
  - 2.4. A futóhomok-buckás maradvány területek domborzatának megóvása a mesterséges erózió megakadályozásával.
  - 2.5. A lágyszárú invazív növények visszaszorítása, további terjedésük megakadályozása.
  - 2.6. A tájidegen cserje- és fajok egyedeinek folyamatos eltávolítása, a honos növénytársulást alkotó fajok és cserjefajok egyedeinek javára végzett természetvédelmi célú tisztítás, gyérítés, honos növénytársulást alkotó fajok szükség szerinti telepítése az egykori homoki borókás-nyáras állományjelleg erősítése érdekében.

- 2.7. Az értékes területrészekben a látogatás korlátozása.
  - 2.8. A szükséges fenntartó jellegű beavatkozások folyamatos biztosítása.
  - 2.9. A látogatást és természetvédelmi bemutatást segítő infrastruktúra felújítása, fejlesztése és folyamatos karbantartása. A területen végzett oktatási és kutatási tevékenység irányítása, szabályozása.
  - 2.10. Az illegálisan elhelyezett hulladék eltávolítása, további hulladék lerakásának megakadályozása.
  - 2.11. A terület őrzése a természeti értékek károsításának, a természetvédelmi infrastruktúra rongálásának megelőzése, továbbá a biztonságos látogatás feltételeinek javítása érdekében.
3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak
    - 3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak
      - 3.1.1. Földtani, felszínalaktani természeti értékek védelme
A domborzati adottságok, a hajdani futóhomok formakincs maradványainak és a természetes élőhelyek megőrzése érdekében tilos minden olyan tevékenység – különösen a homokkitermelés, a terepmotorozás, a terepkerékpározás és a quadozás – amely a talajfelszín megbontását eredményezi.
      - 3.1.2. Élőhelyek kezelése, fenntartása
        - a) A homoki gyepek taposását a sétatutak nyomvonalának módosításával, az illegális területhasználatok visszaszorításával meg kell akadályozni.
        - b) Az invazív lágyszárú növényzetet a homoki gyepeken kézi gyomlálással, az egyéb területeken kaszálással kell visszaszorítani. A homoki gyepeken kaszálás nem végezhető. A homoki gyepek elhelyezkedéséről a Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) évente tájékoztatja a terület tulajdonosát, használóját.
        - c) A gyeppel borított területeken a meglévő és megjelenő invazív fásszárú növényfajok, különösen a bálványfa (*Ailanthus altissima*), a keskenylevelű ezüstfa (*Eleagnus angustifolia*), a fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), a keleti osterfa (*Celtis occidentalis*) egyedeit maghozó állapotuk előtt el kell távolítani mechanikai úton, vagy speciális, csepegésmentes növényvédőszer kijuttatással.
        - d) A túlzott cserjésedés visszaszorítása érdekében az őshonos cserjéket a homokpusztagyepek közvetlen környezetében és a degradált gyepterületeken az igazgatóság szakmai iránymutatása alapján mechanikai úton el kell távolítani.
        - e) A felnyíló gyepterületeken csak a homoki gypalkotó fajok helyszínen gyűjtött magjával lehet magszórást végezni.
        - f) Őshonos fás szárú növényzet eltávolítása csak vegetációs és fészkelési időn kívül történhet.
        - g) Az idős feketefenyves állományt tájképi értéke és az ott fészkelő erdei fülesbagoly állomány érdekében meg kell őrizni.
        - h) A fényszennyezés csökkentése érdekében a területen közvilágítás nem létesíthető.
      - 3.1.3. Fajok védelme
        - a) A védett növény- és állatfajok állományának megőrzését, életfeltételeik biztosítását alapvetően a 3.1.2. pontban megfogalmazott élőhely kezeléssel kell biztosítani.
        - b) A védett növényfajok illegális gyűjtését, a tövek kiásását a virágzási időben történő fokozott őréssel kell megakadályozni.
      - 3.1.4. Táj- és kultúrtörténeti értékek védelme
A terület tájképi értékeinek védelmét a 3.1.1. és 3.1.2. pontokban foglaltaknak megfelelő természetvédelmi kezeléssel kell biztosítani.
      - 3.1.5. Látogatás
        - a) Az igazgatóság és a terület tulajdonosa az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések elérése érdekében a látogatás idejére, időtartamára vonatkozóan korlátozásokat állapíthat meg.
        - b) A kijelölt sétatutakról letérni csak a dombtető területén és a bunkerbejáratok környezetében szabad.
        - c) A területen csak gyalogosan lehet közlekedni, a kerékpározás és a motoros járművel történő közlekedés – a természetvédelmi kezelést, fenntartást szolgáló járművek és mozgáskorlátozottak kerekesszékek kivételével – tilos.
        - d) A területen síelni, hódeszkázni tilos. Szánkózni csak az igazgatóság által kijelölt területen szabad. A területet úgy kell kijelölni, hogy a szánkózás nem járhat a terület táji és természeti értékeinek károsodásával. A szánkózásra kijelölt terület határát a téli időszakban, vagy azon belül a hótakarós napokon az igazgatóságnak terepi jelzésekkel meg kell jelölnie.
        - e) A területre kutyát bevinni kizárólag pórázon, a gyalogos látogatók számára szabadon használható kijelölt területrészekre és a sétatutakra szabad.

- f) A területen – a kijelölt hulladékgyűjtő edények kivételével – hulladékot elhelyezni tilos, a hulladékgyűjtő edények rendszeres ürítéséről gondoskodni kell.
- g) A jogszerű gazdálkodást, vagy fenntartást, karbantartást végzők számára tevékenységük elvégzése érdekében, annak erejéig biztosítani kell a belépést és a területen való tartózkodást.

3.1.6. Oktatás és bemutatás

Természetvédelmi célú oktatási és bemutatási tevékenység csak a természeti értékek károsítása nélkül, az igazgatóság által a terület tulajdonosával egyeztetve kijelölt területrészen végezhető.

3.1.7. Kutatás, vizsgálatok

A területen csak az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzésekkel összefüggő kutatás végezhető a természeti értékek károsítása nélkül. A kutatás eredményeit tartalmazó publikációk, kiadványok egy-egy példányát le kell adni az igazgatóság és a tulajdonos részére.

3.1.8. Terület- és földhasználat

- a) A terület ipari és bányászati céllal nem hasznosítható.
- b) A fás szárú invazív fajok egyedeinek eltávolítása során csepegésmentes technológiával kijuttatott gyomirtó vegyszerek használata és a zárlati károsítók elleni, jogszabályban előírt védekezés kivételével a területen tilos növényvédőszer használata.
- c) A területen csak természetvédelmi kezelési célú, valamint természetvédelmi bemutatást szolgáló építmények helyezhetők el a Tamariska-domb tetősíkja kivételével, ahol a pihenést, rekreációt szolgáló építmények is elhelyezhetőek. Az építmények kialakítása természetes anyagok felhasználásával, tájba illesztett módon történhet.
- d) Természetvédelmi bemutatást szolgáló fogadóépület az E653215-N229831; E653217-N229854; E653245-N229850; E653241-N229828 EOV koordinátpárok által meghatározott, (L4-I/SZ) övezeti besorolású területrészen helyezhető el, tájba illesztett módon.
- e) A területen található engedély nélküli hulladék- és komposztlerakókat meg kell szüntetni.
- f) Az illegálisan kialakított gödröket, anyagnyerőhelyeket fel kell számolni.
- g) A területen technikai sporttevékenységet folytatni tilos.
- h) A meglévő építmények (bunkerbejáratok) balesetmentesítését el kell végezni.
- i) A terület Budapest 206743 és 206759/3 hrsz közötti részén, a dombgerincen levő utat meg kell szüntetni a homoki gyep védelme érdekében.

3.1.9. Természetvédelmi infrastruktúra

- a) A területen a természetvédelmi bemutatást szolgáló infrastruktúrát fejleszteni kell bemutató- és információs táblák kihelyezésével.
- b) A meglévő infrastruktúrát (pl. gyalogutak, lépcsők, padok, hulladékgyűjtők) fel kell újítani. Gondoskodni kell a természetvédelmi infrastruktúra folyamatos karbantartásáról.
- c) Új sétautak kiépítése a védett természeti értékek megőrzése és az erózió csökkentése érdekében lehetséges.
- d) A nem kiépített, spontán lakossági használat során kialakult ösvények az igazgatóság döntése alapján megszüntethetők, áthelyezhetők. Megszüntetésük esetén területüket rekultiválni kell.

3.2. Művelési ághoz vagy földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

Erdők kezelése

- a) A fa- és cserjeállománnyal nem borított területrészek önerdősülését, spontán cserjésedését meg kell akadályozni.
- b) Az erdő- és cserje állománnyal borított területekről a tájidegen, invazív fa- és cserjefajokat mechanikai módszerek alkalmazásával és speciális, csepegésmentes növényvédőszer kijuttatással el kell távolítani.
- c) Az a), b) és d) alpontokban említett tevékenységek során levágott növényanyagot a területéről el kell távolítani. Kivételt képez ez alól az aprítéknak a sétautak fedése céljából történő szétszórása.
- d) A tájidegen, invazív fajok eltávolított egyedei helyett az eredeti borókás-nyáras társulás fajainak egyedei telepíthetők.
- e) Az erdőgazdálkodásra vonatkozó további részletes előírásokat a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 32. § (2) és (3) bekezdése alapján felülvizsgált érvényes erdőterv tartalmazza.